

SU13 Undersøgelse af mulighederne for at etablere caféer på eller i nærheden af plejehjem og aktivitetscentre i Københavns Kommune

Baggrund

Ensomhed udgør en stor udfordring for ældre, både på plejehjem og generelt, da mange ældre oplever tab af uafhængighed og sociale relationer. Ensomheden forværrer ofte af fysiske eller kognitive udfordringer, der gør det vanskeligt at opretholde forbindelser til det sociale netværk og de nærmeste omgivelser. For at modvirke ensomhed er det nødvendigt at skabe muligheder for socialt samvær og aktiviteter, der engagerer de ældre og fremmer fællesskaber. Et konkret initiativ til dette kunne være at etablere en café, der skaber en forbindelse mellem plejehjem, ældreboligområdet samt aktivitetscentre og det omkringliggende samfund. Sådanne tiltag understøtter desuden ældreformen, der har fokus på at styrke samarbejdet med civilsamfundet og sikre, at ældre ikke isoleres fra deres lokale fællesskaber.

Indhold

En café kan være et effektivt redskab til at fremme samvær og skabe sociale relationer. Derfor kan offentlige eller delvist offentlige caféer i tilknytning til plejehjem, aktivitetscentre og ældreboligområder i Københavns Kommune spille en vigtig rolle i at bekæmpe ensomhed blandt ældre. I denne sammenhæng kan caféen fungere som et socialt samlingspunkt, hvor beboere og brugere kan mødes på tværs og opbygge nye relationer. En bredere brugergruppe kan bidrage til at skabe et livligt og inspirerende miljø, der tilfører glæde til de ældres hverdag og giver dem mulighed for at tilbringe tid med pårørende og andre borgere i hyggelige omgivelser. Et vigtigt element i caféens rolle er at skabe muligheder for generationsmøder, hvor børn fra lokalområdet kan møde de ældre og sammen deltage i aktiviteter, der fremmer forståelse, respekt og fællesskab på tværs af generationer. Det bidrager til et aktivt og inkluderende lokalmiljø, hvor de ældre ikke længere føler sig isolerede, men en del af byen. Caféen vil trække på inspiration fra Norge, der har gode erfaringer med caféer på plejehjem, der også er åbent for offentligheden.

Konkret foreslås det derfor, at SUF indgår aftale med ekstern rådgiver om at undersøge mulighederne for at etablere en eller flere caféer i tilknytning til plejehjem og aktivitetscentre i Københavns Kommune. Undersøgelsen gennemføres i foråret/sommeren 2025 og vil vurdere mulighederne og udfordringerne ved etablering af caféer i tilknytning til plejehjem og aktivitetscentre.

Undersøgelsen vil fokusere på følgende fem områder:

1. En vurdering af mulighederne for at drive café på fem konkrete lokationer: De Gamles By, Fremtidens Sølund, Hørgården, Husum Vænge og Ørestadens plejehjem. Disse steder ligger i områder med en høj koncentration af ældre, hvilket gør caféerne målrettet et stort antal borgere.

Kategorisering	
Need to	
Rettidig omhu	
Henvist sag	
Bestilling fra politisk parti	X
Bestilling fra borgermesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

2. En afdækning af de fordele og ulemper, der kan være for beboere og medarbejdere på plejehjem og aktivitetscentre ved etablering af en café i nærheden, herunder afsøgning af erfaringer med cafeer i tilknytning til plejehjem og aktivitetscentre
3. En teknisk vurdering af mulighederne for at etablere helt eller delvist åbne caféer på de foreslåede lokationer.
4. En økonomisk vurdering af udgifterne til både etablering og drift af en eller flere caféer.
5. En afklaring af de juridiske muligheder og begrænsninger for at drive en café, der også er åben for besøgende udefra. Såfremt dette viser sig problematisk, afklares mulighederne for at åbne op for en defineret målgruppe, fx pensionister i nærområdet og §79 klubber.

Forventet effekt og opfølgning

Det er forventningen, at en café i tilknytning til plejehjem og aktivitetscentre kan skabe et levende og dynamisk miljø, der modvirker ensomhed og fremmer socialt samvær, samtidig med at den styrker fællesskabet mellem beboere, brugere og lokalområdet.

På baggrund af undersøgelsens resultater vil Sundheds- og Omsorgsforvaltningen udarbejde et budgetnotat vedrørende anlægsudgifterne til etablering af én eller flere caféer på eller i tilknytning til plejehjem og aktivitetscentre i SUF til forhandlingerne om budget 2026.

Økonomi

Der afsættes i 2025 0,5 mio. kr. til en ekstern rådgiver om at undersøge mulighederne for at etablere en eller flere cafeer i tilknytning til plejehjem og aktivitetscentre i Københavns Kommune. Beløbet er estimeret på baggrund af tidligere erfaring fra undersøgelser af muligheder for etablering af indsatser målrettet ældre, herunder fx etablering af aktivitetscentre.

Tabel 1. Oversigt over ønsket aktiviteter på alle styringsområder

1.000 kr., 2025 p/l	Styrings- område	2025	2026	2027	2028	I alt
Undersøgelse/afdækning af mulighed for etablering af cafe på de foreslåede beliggenheder - ekstern rådgiver	Service	500	-	-	-	500
Udgifter i alt (netto)		500				500

Risikovurdering og proces

Der kan være risiko for forsinkelse af budgetnotatet til Budget 2026 på grund af den korte deadline for, hvornår den eksterne partner skal være klar med sine resultater. På baggrund af tidligere erfaringer med lignende sager vurderer forvaltningen dog risikoen for dette som lav.

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet indfases umiddelbart efter eventuel vedtagelse af budgetforslaget. Afdækningen forventes færdig senest august 2025.

Tabel 2. Udgifter til service

1.000 kr., 2025 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ udgift	2025	2026	2027	2028	I alt
Undersøgelse/afdækning af mulighed for	SOU	Ældre	U	500				500

etablering af cafe på de foreslåede beliggenheder - ekstern rådgiver til en timeløn på 1000 kr.								
Serviceudgifter i alt				500				500

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende: ☐											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☒	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☒	Vanløse	☐	Amager Vest	☒		
Adresse											

Tidligere afsatte midler

Der har ikke tidligere været afsat midler til aktiviteten.

Forslag til aftaletekst

Parterne er enige om at afsætte midler til afdækning af mulighed for etablering af café på de foreslåede beliggenheder.

Der afsættes:

- 0,5 mio.kr. i 2025 til afdækning af mulighed for etablering af café på ældrelokation